

D·N

30/4 1947

USA och freden

Utrikesminister Marshalls tal är till stor del en anklagelseakt mot Ryssland. Moskvakonferensens totala misslyckande är en följd av den ryska politik som på punkt efter punkt bryter tidigare överenskommelser, som framställer uppenbart oantagliga krav och som begagnar debatten att i propagandasynfukt vädja "till känslor och fördomar i stället för till förnuft och förståelse" — det är kärnan i Marshalls resonemang. Hans angrepp är sakligt starkt motiverat. "Under ockupationstiden skall Tyskland behandlas som en enda ekonomisk enhet", heter det i Potsdamöverenskommelsen av augusti 1945. Det är svårt att bestrida att denna bestämmelse från början varit och under nära två år förblivit en död bokstav på grund av Rysslands ovilja att föra över den i praktiken. Den tysk-polska gräns som i samma överenskommelse uttryckligen betecknas som provisorisk vill Ryssland nu betrakta som definitiv. Då Ryssland i dessa och andra punkter visar absolut omedgörlighet, är det icke förvånande att man knappast anser det löna mödan att söka förmå den ryska statsledningen att i realiteten bevilja den utlovade friheten åt de ryssdirigerade staterna från Polen till Balkan. Till och med förslaget om en fyrmaktpakt rörande kontroll av

Tysklands avväpning förkastades av ryssarna; icke ens denna gest, som kunde ha givit världen illusionen av ett positivt resultat, hade man älskvärdheten att prestera.

Trots detta är Marshalls tal icke ett alltigenom pessimistiskt aktstycke. USA:s regering utgår från att freden kan tryggas genom en fast politik, som vägrar fortsatta eftergifter och skänker de hotade europeiska staterna trygghet genom löften om amerikansk hjälp. Stalins ord om att misslyckandet icke borde utesluta fortsatta överläggningar och framtida kompromisser åberopas av Marshall som ett hoppgivande tecken. Men det är uppenbart att han icke tänker sig en uppgörelse i form av en sådan kompromiss som innebär en serie av anglosachsiska eftergifter och en partiell seger för Rysslands ur fördragssynpunkt oberättigade och med hänsyn till det europeiska återuppbyggnadsarbetet farliga fordringar. Det är den ryska ståndpunkten som måste ändras, Ryssland måste förmås att återgå till sina positioner från Jalta och Potsdam.

Inom de fria staterna hälsar man med glädje denna bekräftelse på att USA numera tror på fred genom fasthet. Övertygelsen om att eftergifter icke leder till försoning, utan till nya eftergifter, har växt sig stark genom Rysslands egen politik. England, som för något mer än ett år sedan syntes stå ensamt mot den ryska expansionen, sluter upp vid sidan av det USA som på kort tid kommit Europa närmare än någonsin förr. Även i de länder som ännu ligger utanför ramen för den omedelbara ryska maktutvecklingen — såsom Frankrike och Italien — betraktas USA:s politik som det främsta skyddet för den egna självständigheten liksom för Europas fred.

I USA framföres knappast något alternativ till den Truman-Marshalliska politiken. Den opposition som drives av Wallace synes icke ha fäste inom någon folkgrupp av betydelse, icke ens inom arbetarorganisationerna. Till stor del beror detta på att Wallace i själva verket icke formulerat någon ens någorlunda klar linje. I de artiklar som han varje vecka skriver i sin tidskrift *The New Republic* kan entusiasmen icke dölja bristen på reda och bestämdhet. Allmänna utfall mot den officiella politiken får träda i stället för den självständiga linje som han förgäves bemödar sig om att finna. Hans antydningar om att USA borde vinna Ryssland genom finansiell hjälp vinner inte gehör; skall USA — vilket även Wallace tycks mena — på en viss punkt bjuda den ryska expansionspolitiken motstånd och samtidigt ge ekonomiskt stöd åt denna politik?

Allt tyder på att någon återgång till isolationismen inte är att befara i USA. Främst är erfarenheterna från de senaste fyrtio åren härvid bestämmande. Ur försök till isolering har man två gånger hamnat i världskrig; nu räknar man med att en aktiv politik kan bevara freden. Under föregående krisperioder har isolationismen haft sitt givna stöd i två folkgrupper: tyskarna, som varit motståndare till ett krig mellan det nya hemlandet och moderlandet, irländarna, som hatat eller misstrött det land som det främst gällt att hjälpa — England. Någon liknande isolationistisk kärna finns inte sedan Ryssland i stället för Tyskland kommit att framstå som faran för världsfreden. Kommunismen har i USA icke nått sådan styrka att den påverkar politiken, på sin höjd oroar den som en potentiell femte kolonn.

1/5 1946 - 1/5 1947

82 ledare, 49 kulhuvack hlar, 57 ut. o.
mellanstick, 13 mindre dec. gen -
målen o dyl. 5:a 201